

**PRAVILNIK O PRITVORU OSOBA KOJE ČEKAJU NA SUĐENJE ILI ŽALBENI
POSTUPAK PRED MEĐUNARODNIM SUDOM ILI SU IZ NEKOG DRUGOG
RAZLOGA PRITVORENE PO OVLAŠTENJU OVOG SUDA**

(USVOJEN 5. SVIBNJA 1994.)
(IZMIJENJEN I DOPUNJEN 16. OŽUJKA 1995.)
(IZMIJENJEN I DOPUNJEN 3. PROSINCA 1996.)
(IZMIJENJEN I DOPUNJEN 25. SRPNJA 1997.)
(IZMIJENJEN I DOPUNJEN 17. STUDENOG 1997.)
(IZMIJENJEN I DOPUNJEN 29. STUDENOG 1999.)

PREAMBULA

Svrha ovog Pravilnika o pritvoru jest da regulira upravljanje pritvorskom jedinicom za pritvorenike koji čekaju na suđenje ili žalbeni postupak na Međunarodnom sudu i sve druge osobe pritvorene po ovlaštenju Međunarodnog suda, te da osigura stalnu primjenu i zaštitu njihovih osobnih prava dok se nalaze u pritvoru. Osnovni principi na kojima počiva ovaj Pravilnik o pritvoru odražavaju prioritetne zahtjeve čovječnosti, poštovanja ljudskog dostojanstva i presumpcije nevinosti.

Posebna je namjena ovog Pravilnika da regulira u općim crtama prava i obaveze pritvorenika u svim fazama od prijema do puštanja, i da pruži osnovne kriterije za upravljanje pritvorskom jedinicom.

DEFINICIJE

(i) U ovom Pravilniku o pritvoru ovi izrazi imaju sljedeća značenja:

Kolegij:

tijelo sastavljeno od predsjednika, potpredsjednika i predsjedavajućih sudaca raspravnih vijeća ustanovljeno na osnovu pravila 23 Pravilnika o postupku i dokazima;

Upravnik:

dužnosnik Ujedinjenih naroda imenovan za rukovoditelja osoblja odgovornog za upravljanje pritvorskom jedinicom;

Pritvorenik:

svaka osoba pritvorena dok čeka na suđenje ili žalbeni postupak pred Međunarodnim sudom, ili dok čeka na transfer u neku drugu instituciju, kao i svaka druga osoba pritvorena po ovlaštenju Međunarodnog suda;

Pritvorska jedinica:

objekt za pritvorenike podignut u krugu zatvora domaćina;

Generalni direktor:

rukovoditelj zatvora domaćina kojeg su imenovale vlasti zemlje domaćina;

Zatvor domaćin:

kazneni kompleks koji održavaju vlasti zemlje domaćina lociran u ***;

Zemlja domaćin:
Kraljevina Nizozemska;

Glavni liječnik:
liječnik koji je na određeno vrijeme imenovan sporazumom između
tajnika i generalnog direktora zatvora domaćina;

Tužitelj:
tužitelj imenovan u skladu sa člankom 18 Statuta Međunarodnog suda
usvojenog rezolucijom 827 Vijeća sigurnosti od 25. svibnja 1993., i
svaka osoba koju je on ovlastio ili koja djeluje po njegovom nalogu;

Tajnik:
tajnik Međunarodnog suda imenovan u skladu sa člankom 17(3) Statuta
Međunarodnog suda, kao i svaka osoba koju je on ovlastio ili koja
djeluje po njegovom nalogu;

Pravilnik o postupku i dokazima:
Pravilnik o postupku i dokazima Međunarodnog suda usvojen 11.
veljače 1994. s naknadnim izmjenama i dopunama;

Osoblje pritvorske jedinice:
osoblje Ujedinjenih naroda koje upravlja pritvorskom jedinicom;

Međunarodni sud:
Međunarodni sud za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška
kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriju bivše
Jugoslavije od 1991. godine ustanovljen rezolucijom 827 Vijeća
sigurnosti od 25. svibnja 1993.

(ii) U ovom Pravilniku o pritvoru muški rod podrazumijeva i ženski rod, jednina i množinu i obratno.

(iii) Pravilnik o pritvoru stupa na snagu 1. kolovoza 1994.

*** Podaci o lokaciji zatvora domaćina i Pritvorske jedinice izbrisani su iz sigurnosnih razloga.

OSNOVNI PRINCIPI

Pravilo 1

Ovaj Pravilnik o pritvoru primjenjuje se zajedno s relevantnim odredbama Sporazuma o sjedištu koji je sklopljen između zemlje domaćina i Ujedinjenih naroda i osobito Dodatka o pitanjima sigurnosti i reda.

Pravilo 2

Ujedinjeni narodi snose krajnju odgovornost za sve aspekte pritvora na osnovu ovog Pravilnika o pritvoru. Svi pritvoreni podliježu jedino nadležnosti Međunarodnog suda za čitavo vrijeme dok su pritvoreni, čak i ako su fizički odsutni iz pritvorske jedinice, sve do konačnog puštanja ili transfera u drugu instituciju. Upravnik je jedini odgovoran za sve aspekte svakodnevnog upravljanja pritvorskom jedinicom, što

obuhvaća sigurnost i red, i može donositi sve odluke u vezi s tim, osim kada drugačije nije predviđeno Pravilnikom o pritvoru, pri čemu konačnu nadležnost ima Međunarodni sud.

Pravilo 3

Ovaj Pravilnik o pritvoru primjenjuje se nepristrano. Ne smije biti nikakve diskriminacije na osnovi rase, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog, etničkog ili društvenog porijekla, imovine, rođenja, ekonomskog ili drugog statusa.

Pravilo 4

Pritvorenik ima pravo pridržavati se vjerskih uvjerenja i moralnih pravila grupe kojoj pripada i to pravo mora se uvijek poštovati.

Pravilo 5

Svi pritvorenici, osim onih koje je osudio Međunarodni sud, smatraju se nevinima dok se ne oglase krivim, i sa njima tako valja uvijek postupati.

Pravilo 6

(A)Kolegij može u bilo kojem trenutku odrediti jednog suca ili tajnika Suda da pregleda pritvorsku jedinicu i izvijesti Sud o općim uvjetima provedbe ovog Pravilnika o pritvoru ili o bilo kojem konkretnom aspektu te provedbe kako bi se osiguralo da se pritvorskom jedinicom upravlja u skladu s Pravilnikom o pritvoru.

(B)Inspektori čija je dužnost da ispituju način na koji se postupa s pritvorenicima obavljat će redovite nenajavljene inspekcije. Kolegij postupa na osnovu svih takvih izvještaja na način koji smatra prikladnim, a po potrebi i u konzultaciji sa relevantnim vlastima zemlje domaćina.

Pravilo 7

Ovaj Pravilnik o pritvoru i svi propisi doneseni u skladu s njim stavit će se na raspolaganje osoblju pritvorske jedinice na radnim jezicima Suda i zemlje domaćina.

Pravilo 8

Ovaj Pravilnik o pritvoru i svi propisi doneseni u skladu s njim stavit će se na raspolaganje svakom pritvoreniku na tim jezicima i na jeziku pritvorenika.

UPRAVLJANJE PRITVORSKOM JEDINICOM

Prijem Pravilo 9

Niti jedna osoba ne smije se primiti u pritvorsku jedinicu bez naloga za uhićenje ili naloga za pritvor propisno izdanog od strane suca ili vijeća Međunarodnog suda.

Pravilo 10

(A) Po prijemu u pritvorsku jedinicu upravnik pribavlja fotografiju i otiske prstiju svakog pritvorenika i sve druge informacije potrebne za održavanje sigurnosti i reda u pritvorskoj jedinici.

(B) Za svakog primljenog pritvorenika čuva se na sigurnom mjestu potpuna i ažurna evidencija. Ona sadrži:

- (i) informacije o identitetu pritvorenika i njegovih najbližih srodnika, kao i druge informacije pribavljene u skladu s potpravilom 10(A);
- (ii) datum podizanja optužnice protiv pritvorenika i izdavanja naloga za uhićenje;
- (iii) dan i vrijeme prijema;
- (iv) ime pravnog zastupnika, ako je poznato;
- (v) datum, vrijeme i razlog svake odsutnosti iz pritvorske jedinice, bilo zbog pojavljivanja pred Sudom, zdravstvenih ili drugih odobrenih razloga, ili zbog konačnog puštanja ili transfera u drugu instituciju.

Pravilo 11

Sve informacije o pritvorenicima tretiraju se kao povjerljive i dostupne su samo pritvoreniku, njegovom pravnom zastupniku i osobama koje je ovlastio tajnik. Pritvorenika će se o tome obavijestiti po njegovom prispjeću u pritvorsku jedinicu.

Pravilo 12

(A) Čim to bude praktično moguće nakon prijema, svakom pritvoreniku pružit će se informacije o pravnom, diplomatskom i konzularnom zastupanju koje mu stoji na raspolaganju.

(B) Tada će se pritvoreniku omogućiti da, unutar razumnih granica, o svom boravištu obavijesti svoju obitelj, svog pravnog zastupnika, odgovarajućeg diplomatskog ili konzularnog predstavnika i, po nahođenju upravnika, bilo koju drugu osobu, i to o trošku Međunarodnog suda. Tada će se od pritvorenika zatražiti da imenuje osobu ili vlasti koje treba obavijestiti u slučaju izvanrednih okolnosti u vezi s njim.

Pravilo 13

(A) Po dolasku u pritvorsku jedinicu upravnik će naložiti da se tijelo i odjeća pritvorenika pretraži kako bi se našli predmeti koji mogu predstavljati opasnost po:

- (i) sigurnost i propisno vođenje pritvorske jedinice, ili
- (ii) samog pritvorenika, bilo kojeg drugog pritvorenika ili bilo kojeg pripadnika osoblja pritvorske jedinice.

(B) Takvi predmeti bit će uklonjeni.

Pravilo 14

(A) Mora se napraviti inventar, koji potpisuje pritvorenik, svog novca, dragocjenosti, odjeće i druge osobne imovine koja pripada pritvoreniku a koju prema ovom Pravilniku ili pravilima zatvora domaćina on ne smije zadržati.

(B) Svi predmeti koje pritvorenik ne smije zadržati moraju se pohraniti na sigurnom ili, na zahtjev i o trošku pritvorenika, poslati na adresu koju on odredi.

(C) Ako se predmeti pohrane unutar pritvorske jedinice, osoblje pritvorske jedinice mora poduzeti sve razumne korake da se se oni održavaju u dobrom stanju.

(D) Ukoliko bude potrebno uništiti neki predmet, to će se zabilježiti i o tome će se obavijestiti pritvorenik.

Pravilo 15

Svakog pritvorenika mora pregledati glavni liječnik ili njegov zamjenik na dan prijema i kasnije po potrebi, i to posebno kako bi se otkrile fizičke i duševne bolesti i poduzele sve potrebne mjere za liječnički tretman i izdvajanje pritvorenika za koje se sumnja da imaju zarazne ili prenosive bolesti.

Smještaj

Pravilo 16

Svaki pritvorenik smješten je u zasebnu ćeliju, osim u izuzetnim okolnostima ili kada upravnik, uz odobrenje tajnika, smatra da postoje prednosti u zajedničkom smještaju.

Pravilo 17

Svaki pritvorenik dobiva zasebni krevet i odgovarajuću posteljinu koja se mora dobro održavati i redovito mijenjati kako bi se osigurala njena čistoća.

Pravilo 18

Pritvorska jedinica mora u svako vrijeme ispunjavati sve zdravstvene i higijenske uvjete, a dužna pažnja mora se posvetiti klimatskim uvjetima, svjetlu, grijanju i ventilaciji.

Pravilo 19

Svaki pritvorenik ima neograničeni pristup sanitarijama i pitkoj vodi u svojoj ćeliji.

Pravilo 20

Svi dijelovi pritvorske jedinice moraju se uvijek propisno održavati i čistiti. Posebice se od svakog pritvorenika očekuje da svoju ćeliju uvijek drži čistom i urednom.

Osobna higijena

Pravilo 21

Od pritvorenika se traži da održavaju osobnu čistoću te im se mora dati toaletni pribor nužan za zdravlje i čistoću.

Pravilo 22

Zatvor domaćin pruža mogućnosti za odgovarajuću brigu o kosi i bradi a muškim pritvorenicima mora se omogućiti redovno brijanje.

Odjeća

Pravilo 23

(A) Pritvorenici mogu nositi vlastitu civilnu odjeću ako je ona po mišljenju upravnika čista i prikladna.

(B) Pritvorenik za kojeg je tajnik utvrdio da je lošeg imovinskog stanja dobit će prikladnu i dovoljnu civilnu odjeću o trošku Međunarodnog suda.

Pravilo 24

Sva odjeća mora biti čista i održavana u dobrom stanju. Donje rublje mora se mijenjati i prati onoliko često koliko je potrebno za održavanje higijene, u skladu s režimom zatvora domaćina.

Hrana

Pravilo 25

Zatvor domaćin svakome pritvoreniku u uobičajeno vrijeme osigurava hranu koja je pripremljena i servirana na odgovarajući način i koja svojom kvalitetom i količinom zadovoljava standarde dijetetike i suvremene higijene i vodi računa o starosti,

zdravlju, vjerskim i, koliko je to moguće, kulturnim potrebama pritvorenika.

Tjelovježba i sport

Pravilo 26

(A) Svaki pritvorenik ima pravo na najmanje jedan sat šetnje ili druge prikladne vježbe na svježem zraku svaki dan, ukoliko to dozvoljavaju vremenske prilike.

(B) Kada za to postoje mogućnosti, sa generalnim direktorom može se dogovoriti da pritvorenici koriste zatvorene i otvorene sportske objekte koji su van pritvorske jedinice a unutar zatvora domaćina.

Pravilo 27

Upravnik organizara prikladno pripremljen program fizičkog obrazovanja, sporta i drugih rekreacijskih aktivnosti kako bi se osiguralo održavanje fizičke kondicije, odgovarajuća tjelovježba i mogućnosti rekreacije.

Pravilo 28

(A) Upravnik se mora pobrinuti, postupajući po savjetu glavnog liječnika, da je svaki pritvorenik koji sudjeluje u takvom programu fizički za to sposoban.

(B) Pod liječničkim nadzorom organizirat će se posebni rehabilitacioni ili terapijski tretman za svakog pritvorenika koji nije u mogućnosti sudjelovati u redovnom programu.

Zdravstvene usluge

Pravilo 29

(A) Zdravstvene usluge zatvora domaćina, uključujući psihijatrijske i stomatološke usluge, u potpunosti su na raspolaganju pritvornicima, uzevši u obzir sve praktične aspekte dogovorene s generalnim direktorom.

(B) Osoba sposobna za pružanje prve pomoći mora svo vrijeme biti prisutna u pritvorskoj jedinici.

Pravilo 30

(A) Pritvorenike mogu posjetiti i liječiti liječnik i zubar koje oni odaberu, i to o njihovom trošku. Sve takve posjete moraju se prethodno dogovoriti s upravnikom a vrijeme i trajanje tih posjeta podliježu sigurnosnim kontrolama predviđenim pravilom 63.

(B) Upravnik ne smije odbiti zahtjev za takvom posjetom bez opravdanog razloga.

(C) Svaki tretman ili terapiju koju preporučiti takav liječnik daju isključivo glavni liječnik ili njegov zamjenik. Glavni liječnik može po svom nahođenju odbiti dati svaki takav tretman ili terapiju.

Pravilo 31

Pritvorenici kojima je potrebno specijalističko ili bolničko liječenje liječe se u zatvoru domaćinu koliko god je to moguće ili se prebacuju u civilnu bolnicu.

Pravilo 32

(A) Tajnik mora odmah biti obaviješten o smrti ili teškoj bolesti ili ozljedi pritvorenika. Tajnik će odmah obavijestiti supružnika ili najbližeg rođaka pritvorenika a u svakom slučaju obavijestit će sve druge osobe koje je pritvorenik prije toga odredio.

(B) U slučaju smrti pritvorenika mora se sprovesti utvrđivanje uzroka smrti u skladu s pravnim propisima zemlje domaćina.

(C) Predsjednik može naložiti istragu o okolnostima smrti ili teške ozljede svakog pritvorenika.

Pravilo 33

Glavni liječnik brine se o fizičkom i duševnom zdravlju pritvorenika i posjećuje svakog dana, a po potrebi i češće, sve koji se požale da su bolesni i svakog pritvorenika na kojeg mu se skrene pažnja.

Pravilo 34

(A) Glavni liječnik mora upravnika izvijestiti svaki put kad smatra da je na fizičko ili duševno zdravlje nekog pritvorenika loše utjecao ili će loše utjecati bilo koji od uvjeta pritvora.

(B) Upravnik mora taj izvještaj odmah proslijediti tajniku koji će, nakon savjetovanja s predsjednikom, poduzeti sve potrebne korake.

Pravilo 35

Nadležno tijelo koje Međunarodni sud imenuje u skladu s pravilom 6 redovno pregledava pritvorsku jedinicu i savjetuje upravnika i tajnika o sljedećim pitanjima:

- (i) količina, kvaliteta i serviranje hrane;
- (ii) higijena i čistoća pritvorske jedinice i pritvorenika;
- (iii) sanitarije, grijanje, osvjetljenje i ventilacija pritvorske jedinice;
- (iv) prikladnost i čistoća odjeće i posteljine pritvorenika.

Pravilo 36

Ukoliko se slaže s danim prijedlozima, tajnik mora odmah poduzeti korake da prijedloge sprovede u djelo; ukoliko se s njima ne slaže, on mora Međunarodnom sudu podastrijeti svoj osobni izvještaj i kopiju prijedloga.

Pravilo 36 bis

(A)Upravnik pritvorske jedinice može odlučiti da se sprovede pretres ćelije pritvorenika ukoliko sumnja da se u ćeliji nalazi predmet koji predstavlja prijetnju sigurnosti i redu pritvorske jedinice ili zatvora domaćina, ili zdravlju i sigurnosti bilo koje osobe u pritvorskoj jedinici ili zatvoru domaćinu. Svaki takav predmet nađen u ćeliji pritvorenika bit će zaplijenjen u skladu s pravilom 78.

(B)Nakon pretresa pritvorenikove ćelije upravnik mora pritvorenika pismeno obavijestiti da mu je u ćeliji obavljen pretres i specificirati sve predmete koji su zaplijenjeni. Kopija tog pisma dostavlja se tajniku i predsjedniku.

Pravilo 36 ter

(A)U izuzetnim okolnostima, kako bi se zaštitilo zdravlje i sigurnost pritvorenika, tajnik, uz odobrenje predsjednika, može naložiti da se pritvorenikova ćelija nadzire video uređajima tokom razdoblja od najviše trideset dana.

(B)O produženjima, koja ne smiju prelaziti trideset dana mora se izvijestiti predsjednik.

(C)Pritvorenika se o odluci tajnika mora izvijestiti u roku od dvadesetčetiri sata i on može u bilo kojem trenutku zatražiti od predsjednika da poništi svaku takvu tajnikovu odluku.

Disciplina

Pravilo 37

Osoblje pritvorske jedinice održava red i disciplinu u interesu sigurnosti pritvora i uspješnog rada pritvorske jedinice.

Pravilo 38

Upravnik, posavjetovavši se s tajnikom, izdaje propise:

- (i)kojima se definira ponašanje koje predstavlja disciplinski prekršaj;
- (ii)kojima se regulira vrsta kazni koje se mogu izreći;
- (iii)kojima se određuje ovlaštena osoba koja može izreći takvu kaznu;
- (iv)kojima se predviđa pravo žalbe predsjedniku.

Pravilo 39

Disciplinski propisi moraju pritvoreniku dati pravo da ga se sasluša po pitanju svakog prekršaja za koji se tvrdi da ga je on počinio.

Izdvajanje

Pravilo 40

Tajnik, postupajući na zahtjev tužitelja ili na svoju vlastitu inicijativu, nakon što je pribavio liječnički savjet, može naložiti da se nekog pritvorenika izdvoji od nekih ili svih drugih pritvorenika kako bi se izbjegao bilo kakav potencijalni sukob unutar pritvorske jedinice ili opasnost za samog pritvorenika.

Pravilo 41

(A)Upravnik može u bilo kojem trenutku naložiti da se neki pritvorenik izdvoji od nekih ili svih drugih pritvorenika zbog

(i)očuvanja sigurnosti i reda u pritvorskoj jedinici; ili

(ii)zaštite samog pritvorenika.

(B)Upravnik mora svaki slučaj izdvajanja javiti glavnom liječniku koji mora potvrditi fizičku i duševnu sposobnost pritvorenika za takvo izdvajanje.

(C)Izdvajanje se ne smije koristiti kao disciplinska mjera.

Pravilo 42

(A)Pritvorenik može zatražiti da bude izdvojen od nekih ili svih drugih pritvorenika.

(B)Po primitku takvog zahtjeva upravnik se mora posavjetovati s glavnim liječnikom kako bi se utvrdilo da li je izdvajanje zdravstveno prihvatljivo. Zahtjevu za izdvajanje će se udovoljiti, osim ako je po mišljenju glavnog liječnika takvo izdvajanje štetno za duševno ili fizičko zdravlje pritvorenika.

Pravilo 43

Upravnik mora preispitati sve slučajeve individualnog izdvajanja pritvorenika najmanje jedanput tjedno i o tome izvijestiti tajnika.

Pravilo 44

(A)Upravnik može organizirati upotrebu zajedničkih prostorija pritvorske jedinice tako da razdvoji neke grupe pritvorenika od drugih u interesu sigurnosti pritvorenika i doličnog ponašanja i rada pritvorske jedinice.

(B)Ako se takvo izdvajanje sprovede u djelo, treba se voditi računa da se sve takve grupe ravnopravno tretiraju, imajući u vidu broj pritvorenika u svakoj grupi.

(C)Sva takva izdvajanja treba javiti Međunarodnom sudu koji može promijeniti prirodu, osnovu ili uvjete izdvajanja.

Izolacijska jedinica

Pravilo 45

(A)Pritvorenik može biti stavljen u izolacijsku jedinicu samo pod sljedećim okolnostima:

(i)nalogom tajnika koji postupa u konzultaciji s predsjednikom; takav nalog može se izdati na osnovu zahtjeva bilo koje zainteresirane osobe, uključujući tužitelja;

(ii)nalogom upravnika, kako bi se pritvorenik spriječio u nanošenju ozljeda drugim pritvorenicima ili kako bi se sačuvala sigurnost i red u pritvorskoj jedinici;

(iii)kao kazna na osnovu pravila 38.

(B)O svim događajima u vezi s pritvorenikom stavljenim u izolacijsku jedinicu vodi se evidencija.

Pravilo 46

(A)O svakom slučaju korištenja izolacijske jedinice mora se obavijestiti glavni liječnik koji mora potvrditi fizičku i duševnu sposobnost pritvorenika da bude stavljen u izolaciju.

(B)Pritvorenika koji je stavljen u izolacijsku jedinicu glavni liječnik ili njegov zamjenik posjećuje onoliko često koliko to glavni liječnik smatra potrebnim.

Pravilo 47

Pritvorenik stavljen u izolacijsku jedinicu može u bilo kojem trenutku zatražiti posjetu glavnog liječnika. Do takve posjete treba doći što je moguće ranije a u svakom slučaju unutar dvadesetčetiri sata od zahtjeva.

Pravilo 48

(A) O svakom slučaju korištenja izolacijske jedinice mora se obavijestiti tajnik koji će o tome izvijestiti predsjednika.

(B) Predsjednik može u bilo kojem trenutku naložiti puštanje pritvorenika iz izolacijske jedinice.

Pravilo 49

Niti jedan pritvorenik se u principu ne može držati u izolacijskoj jedinici duže od sedam dana uzastopce. Ako je potrebna daljnja izolacija, upravnik će o tome obavijestiti tajnika prije isteka sedmodnevnog perioda a glavni liječnik potvrdit će fizičku i duševnu sposobnost pritvorenika da nastavi s izolacijom za još jedan period od najviše sedam dana. Svako produženje upotrebe izolacijske jedinice mora proći kroz istu proceduru.

Sredstva ograničavanja slobode i primjena sile

Pravilo 50

(A) Sredstva ograničavanja slobode, kao što su lisice, smiju se upotrijebiti samo u sljedećim izuzetnim okolnostima:

- (i) kao mjera predostrožnosti protiv bijega prilikom transfera od pritvorske jedinice do bilo kojeg drugog mjesta, uključujući i pristup zatvorskom krugu zatvora domaćina iz bilo kojeg razloga;
- (ii) iz zdravstvenih razloga po nalogu i pod nadzorom glavnog liječnika;
- (iii) kako bi se pritvorenik spriječio u nanošenju ozljeda samome sebi, drugima ili kako bi se spriječila velika imovinska šteta.

(B) U svim slučajevima korištenja sredstava ograničavanja slobode upravnik se mora posavjetovati s glavnim liječnikom i o tom obavijestiti tajnika koji o tom može izvijestiti predsjednika.

Pravilo 51

Sredstva ograničavanja slobode moraju se ukloniti čim to bude moguće.

Pravilo 52

Ukoliko je upotreba bilo kojeg sredstva ograničavanja slobode uvjetovana pravilom 50, pritvorenik kojem je ograničena sloboda mora biti pod stalnim i odgovarajućim nadzorom.

Pravilo 53

(A) Osoblje pritvorske jedinice ne smije koristiti silu prema pritvoreniku osim:

(i) u samoobrani; ili

(ii) u slučaju:

(a) pokušaja bijega; ili

(b) aktivnog ili pasivnog otpora zapovijedi zasnovanoj na ovom Pravilniku o pritvoru ili bilo kojim drugim na njemu zasnovanim propisima.

(B) Osoblje koje koristi silu ne smije primijeniti više sile nego što je strogo nužno i o incidentu mora odmah izvijestiti upravnika koji će tajniku o tome dostaviti izvještaj.

Pravilo 54

(A) Pritvorenik protiv kojeg je primijenjena sila ima pravo da ga odmah pregleda glavni liječnik i da mu po potrebi pruži liječničku njegu. Liječnički pregled mora se obaviti iza zatvorenih vrata i bez prisutnosti bilo koga tko nije medicinsko osoblje.

(B) O rezultatima pregleda, uključujući svaku relevantnu izjavu pritvorenika i mišljenje glavnog liječnika, mora se napraviti formalni zapisnik koji se stavlja na uvid:

(i) pritvoreniku, na jeziku koji razumije;

(ii) upravniku;

(iii) tajniku;

(iv) predsjedniku; i

(v) tužitelju.

Pravilo 55

O svakom slučaju primjene sile protiv pritvorenika vodi se evidencija.

Remećenje reda

Pravilo 56

(A) Ako po mišljenju upravnika postoji ili se razvija situacija koja predstavlja prijetnju sigurnosti i redu pritvorske jedinice, upravnik će stupiti u kontakt s generalnim direktorom koji će zatražiti trenutačnu pomoć vlasti zemlje domaćina kako bi se održala kontrola nad pritvorskom jedinicom.

(B) O svakom takvom zahtjevu moraju se odmah izvijestiti tajnik i predsjednik.

Suspenzija Pravilnika o pritvoru

Pravilo 57

(A)Ukoliko dođe do ozbiljne opasnosti od remećenja reda u pritvorskoj jedinici ili zatvoru domaćinu, upravnik ili generalni direktor, zavisno od slučaja, mogu privremeno suspendirati važenje dijela ili cijelog ovog Pravilnika za razdoblje od najviše dva dana.

(B)O svakoj takvoj suspenziji mora se odmah izvijestiti tajnik koji će o tome pak obavijestiti predsjednika.

(C)Postupajući u konzultaciji s Kolegijem, predsjednik se mora odmah nakon toga posavjetovati s relevantnim vlastima zemlje domaćina i poduzeti one mjere koje se u to vrijeme budu smatrale prikladnima.

Informiranje pritvorenika

Pravilo 58

Osim kopija ovog Pravilnika i svih propisa koji se pritvoreniku moraju dati na raspolaganje u skladu s pravilom 8, svakom pritvoreniku moraju se kod prijema dati pismene informacije, na radnim jezicima Međunarodnog suda ili na njegovom jeziku, o sljedećim pitanjima:

- (i)prava pritvorenika i postupanje s pritvorenicima;
- (ii)disciplinski uvjeti u pritvorskoj jedinici;
- (iii)propisani načini traženja informacija i podnošenja prigovora;
- (iv)sve druge stvari koje su mu potrebne da bi shvatio svoja prava i obaveze i prilagodio se načinu života u pritvorskoj jedinici.

Pravilo 59

Kad god se u pritvorskoj jedinici nađe pritvorenik koji ne govori niti ne razumije niti jedan od radnih jezika Međunarodnog suda, niti jezik niti jednog pripadnika osoblja pritvorske jedinice, mora se organizirati da se u razumnom roku, a u svakako u hitnim slučajevima, osigura prevoditelj kako bi se pritvoreniku omogućilo da slobodno komunicira sa osobljem i upravom pritvorske jedinice.

PRAVA PRITVORENIKA

Komunikacije i posjete

Pravilo 60

(A)Uzevši u obzir odredbe pravila 66, pritvorenici imaju pravo, pod onim uvjetima nadzora i vremenskih ograničenja koje upravnik smatra potrebnima, na komunikaciju, o svom trošku, sa svojim obiteljima i drugim osobama s kojima imaju legitimni interes biti u kontaktu putem pisama i telefona.

(B)U slučajevima pritvorenika kojima nedostaje financijskih sredstava tajnik može odobriti da Međunarodni sud snosi te troškove unutar razumnih granica.

Pravilo 61

(A) Sva korespondencija i pošta, uključujući pakete, mora se pregledati kako bi se utvrdilo da li sadrži eksplozive ili druge nedozvoljene materijale.

(B) Upravnik će, posavjetovavši se sa tajnikom, utvrditi uvjete za pregled korespondencije, pošte i paketa u interesu održavanja reda u pritvorskoj jedinici i onemogućavanja bijega.

Pravilo 62

Pritvorenika se mora odmah obavijestiti o smrti ili teškoj bolesti bilo kojeg bliskog srodnika.

Pravilo 63

(A) Pritvorenici imaju pravo primati posjete obitelji, prijatelja i drugih, a to se pravo može ograničiti samo odredbama pravila 66 i onim ograničenjima i nadzorom koje uvede upravnik, u konzultaciji s tajnikom. Takva ograničenja i nadzor moraju biti nužni za interese sprovođenja pravde ili održavanja sigurnosti i reda u zatvoru domaćinu i pritvorskoj jedinici.

(B) Tajnik može nekoj osobi odbiti dopuštenje da posjeti pritvorenika ako ima razloga vjerovati da je svrha posjete da se pribavi informacija koja kasnije može biti objavljena u medijima.

(C) Svi posjetioci moraju poštovati odvojeni režim sigurnosti zatvora domaćina. Ta ograničenja mogu uključivati pretres odjeće i pregled osobnih predmeta rendgenskim zrakama pri ulasku u pritvorsku jedinicu ili zatvor domaćin ili oboje.

(D) Svakoj osobi, uključujući branitelja pritvorenika i diplomatskog ili konzularnog predstavnika akreditiranog kod zemlje domaćina, koja odbije udovoljiti uvjetima, bilo pritvorske jedinice bilo zatvora domaćina, može se zabraniti ulaz.

Pravilo 64

Pritvorenika se mora obavijestiti o identitetu svakog posjetioca i on može odbiti posjetu bilo kojeg posjetioca osim predstavnika tužitelja.

Pravilo 65

Pritvorenici smiju komunicirati sa i primati posjete diplomatskih i konzularnih predstavnika države kojoj pripadaju a koji su akreditirani kod zemlje domaćina, a u slučaju pritvorenika koji nemaju diplomatskog ili konzularnog predstavnika u zemlji domaćinu, kao i izbjeglica i osoba bez državljanstva, diplomatskog predstavnika akreditiranog kod zemlje domaćina koji predstavlja državu koja zastupa njihove interese ili nacionalno ili međunarodno tijelo čiji je zadatak briga o interesima takvih osoba.

Pravilo 66

(A) Tužitelj može od tajnika, ili u hitnom slučaju od upravnika, zatražiti da zabrani, regulira ili odredi uvjete za kontakte između pritvorenika i bilo koje osobe ukoliko tužitelj ima razumne osnove za vjerovanje:

(i) da je svrha tog kontakta pokušaj organiziranja bijega pritvorenika iz pritvorske jedinice;

(ii) da bi taj kontakt mogao naškoditi ili na drugi nači utjecati na ishod:

(a) postupka protiv pritvorenika; ili

(b) bilo koje druge istrage;

(iii) da bi taj kontakt mogao naštetiti pritvoreniku ili bilo kojoj drugoj osobi; ili

(iv) da bi pritvorenik taj kontakt mogao iskoristiti da prekrši nalog za neobjelodanjivanje kojeg je izdao sudac ili vijeće u skladu s pravilom 53 ili pravilom 75 Pravilnika o postupku i dokazima.

(B) Ako je iz razloga hitnosti takav zahtjev upućen upravniku, tužitelj mora odmah obavijestiti tajnika o tom zahtjevu i o razlozima za njegovo upućivanje. Pritvorenik se mora odmah obavijestiti o tome da je zahtjev podnesen.

(C) Pritvorenik može u svakom trenutku zatražiti od predsjednika da uskrati ili poništi zahtjev za zabranu kontakata koji je tužitelj podnio u skladu s ovim pravilom.

Pravna pomoć

Pravilo 67

(A) Svaki pritvorenik ima pravo da u potpunosti i bez ograničenja komunicira sa svojim braniteljem, po potrebi uz pomoć prevoditelja. Sva takva korespondencija i komunikacije smatraju se povlaštenima.

(B) Osim u slučaju kad je pravnog zastupnika i prevoditelja osigurao Međunarodni sud na osnovu slabog imovinskog stanja pritvorenika, trošak svih takvih komunikacija snosi pritvorenik.

(C) Vrijeme i trajanje svih posjeta mora se prehodno dogovoriti s upravnikom a one podliježu istim onim sigurnosnim kontrolama koje su predviđene pravilom 63. Upravnik ne smije odbiti zahtjev za takvom posjetom bez razumne osnove.

(D) Razgovori s pravnim zastupnicima i prevoditeljima moraju se obaviti unutar vidokruga osoblja pritvorske jedinice, ali van domašaja njihovog sluha, direktnog ili indirektnog.

Duhovne potrebe

Pravilo 68

Svaki pritvorenik ima pravo da po dolasku u pritvorsku jedinicu ili nakon toga dade do znanja da li želi uspostaviti kontakt s nekim od svećenika ili duhovnih savjetnika zatvora domaćina.

Pravilo 69

(A)Kolegij imenuje kvalificiranog predstavnika za svaku vjeru ili sustav vjerovanja kojima pripada svaki od pritvorenika.

(B)Takav predstavnik smije održavati redovna bogoslužja i aktivnosti unutar pritvorske jedinice i pastoralno posjećivati svakog pritvorenika svoje vjere, pri čemu važe isti uvjeti sigurnosti i reda pritvorske jedinice i zatvora domaćina koji se primjenjuju na ostale posjete.

Pravilo 70

(A)Niti jednom pritvoreniku ne smije se onemogućiti kontakt s predstavnikom bilo koje vjere, a primjenjuju se samo ona ograničenja i uvjeti koji su predviđeni pravilom 63.

(B)Pritvorenik može odbiti kontakt s bilo kojim takvim predstavnikom.

Pravilo 71

(A)U onoj mjeri u kojoj je to praktično izvedivo, svaki pritvorenik smije zadovoljavati potrebe svog vjerskog, duhovnog i moralnog života prisustvovanjem bogoslužju ili sastancima koji se održavaju u pritvorskoj jedinici i držanjem svih potrebnih knjiga i literature.

(B)Pritvoreniku se može na njegov zahtjev i uz dogovor s upravnikom dopustiti da posjeti svaki vjerski objekt unutar kruga zatvora domaćina.

Radni program

Pravilo 72

Upravnik, u konzultaciji s generalnim direktorom i u mjeri u kojoj je to praktično, donosi program rada koji pritvorenici obavljaju u individualnim ćelijama ili u zajedničkim prostorijama pritvorske jedinice.

Pravilo 73

(A)Pritvorenicima se mora ponuditi mogućnost da sudjeluju u takvom radnom programu ali od njih se ne smije tražiti da rade.

(B)Pritvorenik koji se odluči da radi mora za svoj rad biti plaćen onoliko koliko utvrdi upravnik u konzultaciji s tajnikom i može dio svoje zarade koristiti za kupovinu predmeta za vlastitu upotrebu u skladu s pravilom 82. Ostatak svake zarade drži se na njegovom računu u skladu s pravilom 14.

Rekreacija

Pravilo 74

Pritvorenici smiju o vlastitom trošku nabavljati knjige, novine, materijale za čitanje i pisanje i druge predmete za razonodu koji su u skladu s interesima sprovođenja pravde te sa sigurnosti i redom pritvorske jedinice i zatvora domaćina.

Pravilo 75

(A)Pritvorenici osobito imaju pravo redovito se informirati o vijestima čitanjem novina, časopisa i drugih publikacija i praćenjem radio i televizijskih programa, a svu potrebnu opremu moraju nabaviti o svom trošku.

(B)Upravnik može zabraniti instalaciju svake opreme za koju smatra da predstavlja potencijalni rizik za sigurnost i red pritvorske jedinice ili bilo kojeg pritvorenika.

Pravilo 76

(A)Ako po mišljenju tužitelja nije u interesu pravde da se nekom konkretnom pritvoreniku dozvoli neograničen pristup vijestima, ili da bi takav neograničen pristup mogao naštetiti ishodu postupka protiv pritvorenika ili bilo kojoj drugoj istrazi, tužitelj može zatražiti od tajnika, ili u hitnim slučajevima od upravnika, da ograniči taj pristup.

(B)Ako je iz razloga hitnosti takav zahtjev upućen upravniku, tužitelj mora odmah obavijestiti tajnika o tom zahtjevu i o razlozima za njegovo upućivanje. Pritvorenik se mora odmah obavijestiti o tome da je zahtjev podnesen.

(C)Pritvorenik može u svakom trenutku zatražiti od predsjednika da uskrati ili poništi zahtjev za zabranu kontakata koji je tužitelj podnio u skladu s ovim pravilom.

Pravilo 77

U dogovoru s generalnim direktorom, pritvorenici mogu koristiti biblioteku i one obrazovne i druge objekte zatvora domaćina koji budu stavljeni na raspolaganje.

Osobna imovina pritvorenika

Pravilo 78

(A) Pritvorenik može posjedovati svu odjeću i druge osobne predmete za vlastitu upotrebu i potrošnju osim ako, po mišljenju upravnika ili generalnog direktora, takvi predmeti predstavljaju prijetnju sigurnosti i redu pritvorske jedinice ili zatvora domaćina, ili opasnost za zdravlje ili sigurnost bilo koje osobe u njima.

(B) Sve predmete koji tako budu oduzeti osoblje pritvorske jedinice mora zadržati u skladu s pravilom 14.

Pravilo 79

(A) Svaki predmet primljen izvana, uključujući svaki predmet koji je donio bilo koji od posjetilaca, podliježe zasebnim sigurnosnim kontrolama i pritvorske jedinice i zatvora domaćina a kroz zatvor domaćin ga do pritvorske jedinice može transportirati osoblje bilo pritvorske jedinice bilo zatvora domaćina.

(B) Upravnik i generalni direktor mogu odbiti primitak bilo kojeg predmeta namijenjenog potrošnji pritvorenika.

Pravilo 80

U mjeri u kojoj je to izvedivo, svaki predmet koji pritvorenik dobije izvana mora se tretirati u skladu s odredbama pravila 14, osim ukoliko nije namijenjen i odobren u skladu s ovim Pravilnikom i pravilima zatvora domaćina za upotrebu tokom zatočenja.

Pravilo 81

(A) Posjedovanje i upotreba bilo kojeg lijeka podliježu kontroli i nadzoru glavnog liječnika.

(B) Pritvorenici mogu posjedovati cigarete i pušiti ih na onom mjestu i u ono vrijeme koje odobri upravnik.

(C) Posjedovanje i konzumiranje alkohola nije dozvoljeno.

Pravilo 82

(A) Svakom pritvoreniku dopušteno je da troši vlastiti novac za kupovinu predmeta osobne prirode u dućanu koji radi u zatvoru domaćinu.

(B) U slučajevima pritvorenika koji su slabog imovinskog stanja, tajnik može odobriti nabavku takvih predmeta na račun Međunarodnog suda i unutar razumnih granica.

(C) Pritvorenici imaju pravo takve predmete kupiti u roku od sedam dana po dolasku i najmanje jednput tjedno nakon toga.

Pravilo 83

Prilikom puštanja pritvorenika iz pritvorske jedinice ili transfera u drugu instituciju, svi predmeti i novac koji su bili zadržani u pritvorskoj jedinici moraju se vratiti pritvoreniku, osim novca za koji je bio ovlašten da ga potroši i predmeta koje je poslao van pritvorske jedinice, ili odjeće koju je iz higijenskih razloga trebalo uništiti. Pritvorenik mora potpisati priznanicu za predmete i novac koji su mu vraćeni.

Žalbe

Pravilo 84

Svaki pritvorenik može se u bilo kojem trenutku požaliti upravniku ili njegovom predstavniku.

Pravilo 85

Ukoliko pritvorenik nije zadovoljan odgovorom upravnika, on ima pravo tajniku podnijeti pismenu žalbu, koja neće biti cenzurirana, a tajnik je mora proslijediti predsjedniku.

Pravilo 86

Svaki pritvorenik može slobodno komunicirati s nadležnim inspekcijskim organima. Prilikom inspekcije pritvorske jedinice pritvorenik mora imati mogućnost da razgovara s inspektorom tako da ih osoblje pritvorske jedinice ne može ni vidjeti ni čuti.

Pravilo 87

Pravo na žalbu uključuje povjerljivi pristup relevantnim organima u skladu s pravom 85.

Pravilo 88

Primitak svake žalbe upućene tajniku mora biti potvrđen u roku od dvadesetičetiri sata. Svaka žalba mora se neodložno razmotriti i na nju valja odgovoriti bez odlaganja a u svakom slučaju najkasnije u roku do dva tjedna od primitka.

ODVOĐENJE I PRIJEVOZ PRITVORENIKA

Pravilo 89

Prilikom odvođenja pritvorenika u ili iz pritvorske jedinice, mora ih se što je manje moguće izlagati pogledu javnosti i moraju se usvojiti odgovarajuće mjere kako bi se zaštitili od vrijeđanja, ozljeda, radoznalosti i publiciteta bilo koje vrste.

Pravilo 90

Pritvorenici se uvijek moraj prevoziti u vozilima s odgovarajućom ventilacijom i osvjetljenjem i to tako da ne budu izloženi nepotrebnim fizičkim poteškoćama ili poniženju.

Pravilo 91

Transport pritvorenika kroz zatvor domaćin obavljaju zajednički osoblje pritvorske jedinice i zatvora domaćina.

IZMJENA I DOPUNA PRAVILNIKA O PRITVORU

Pravilo 92

(A) Prijedloge za izmjenu i dopunu Pravilnika o pritvoru mogu dati suci, tužitelj i tajnik, a oni se usvajaju ako ih potvrdi najmanje devet sudaca na plenarnoj sjednici Međunarodnog suda. Obavijest o prijedlozima dostavlja se prilikom sazivanja sjednice.

(B) Izmjene i dopune Pravilnika o pritvoru mogu se usvojiti i na drugačiji način pod uvjetom da ih jednoglasno potvrde suci.

(C) Izmjene i dopune stupaju na snagu sedam dana nakon što su objavljene u službenom dokumentu Međunarodnog suda.